

УДК 657.3

Зоря О.П.¹, Василенко Ю.В.²

¹ канд. соц. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУЗ-614 ЗНТУ

ВИЗНАННЯ БАНКОМ ОЦІНОЧНОГО РЕЗЕРВУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З КРЕДИТУВАННЯ ПІД КРЕДИТНІ ЗБИТКИ

Банк визнає оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за:

- 1) фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю;
- 2) фінансовим активом, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході;
- 3) зобов'язаннями з кредитування та фінансовими гарантіями;
- 4) фінансовою дебіторською заборгованістю [1].

Банк не визнає оціночний резерв за інструментами капіталу.

Зобов'язання з кредитування - зобов'язання банку надати клієнту кредит на певних умовах.

Банк коригує балансову вартість фінансового зобов'язання на будь-які витрати та винагороди за ним і здійснює їх амортизацію за ефективною ставкою відсотка з урахуванням змінених грошових потоків, якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за ними (модифікація) не відображається в бухгалтерському обліку як погашення.

Банк після первісного визнання оцінює та відображає в бухгалтерському обліку всі фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю, за винятком:

- 1) фінансових зобов'язань, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- 2) фінансових зобов'язань, які виникають, якщо передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або застосовується принцип продовження участі;
- 3) договорів фінансової гарантії, авалю, поручительства;
- 4) зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;
- 5) умовної компенсації, визнаної покупцем під час об'єднання бізнесів, до якої застосовується МСФЗ 3 [2].

Така умовна компенсація в подальшому оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Банк під час первісного визнання фінансового зобов'язання на власний розсуд класифікує його без права наступної рекласифікації як таке, що обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, якщо:

1) ця класифікація усуває чи значно зменшує непослідовність оцінки або визнання, яка в іншому випадку виникла б унаслідок використання різних баз оцінки активів чи зобов'язань, або визнання пов'язаних із ними прибутків та збитків;

2) управління групою фінансових зобов'язань або групою фінансових активів та фінансових зобов'язань і оцінка результатів групи здійснюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиками або інвестиційною стратегією, і саме на цій основі формується внутрішня інформація про таку групу, яка надається провідному управлінському персоналу;

3) договір містить один або декілька вбудованих похідних інструментів, водночас основний договір не є фінансовим активом (окрім випадків, коли вбудований похідний інструмент є незначним або його відокремлення від основного договору було б заборонене).

Банк визнає зміну справедливої вартості фінансового зобов'язання, що обліковується за власним рішенням банку за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, яка обумовлена зміною власного кредитного ризику, у складі іншого сукупного доходу. Банк визнає в прибутках або збитках інші суми зміни справедливої вартості фінансового зобов'язання. Банк під час первісного визнання оцінює та відображає в бухгалтерському обліку фінансові гарантії, а також тверді зобов'язання з кредитування, надані за ставкою, нижчою, ніж ринкова, за справедливою вартістю. Банк у подальшому після первісного визнання оцінює зобов'язання з кредитування, надані за ставкою, нижчою, ніж ринкова, та фінансові гарантії за найбільшою з двох таких величин:

1) сумою оціночного резерву під очікувані кредитні збитки;

2) сумою справедливої вартості фінансового зобов'язання за мінусом амортизації накопиченого доходу згідно з принципами його визнання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України: затв. постановою Правління НБУ № 14 від 21.02.2018 [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18>.

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 3 (МСФЗ 3). Об'єднання бізнесу від 30.06.2017 [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon.help/article/mizhnarodnii-standart-finansovoi-zvitnosti-3/>.